

TILAPÄISSUOJAN RAKENTAMINEN JA SUOJAUTUMINEN

Tilapäinen väestönsuoja tehdään olemassa oleviin tiloihin tarvittaessa, mutta se ei täytä väestönsuojalle asetettuja vaatimuksia. Tilapäissuojaan suojaudutaan tilanteissa, joissa annetaan yleinen vaaramerkki ja jonka yhteydessä radiossa annetaan tietoa vaaran aiheuttajasta sekä suojautumisohjeita.

Yleensä näissä tilanteissa suojaksi riittää hakeutuminen sisätiloihin, ilmastoinnin pysäyttäminen sekä ovien ja ikkunoiden tiivistäminen.

On kuitenkin tilanteita, jolloin asuintiloihin suojautuminen ei ole riittävä toimenpide. Näissä tilanteissa esimerkiksi asevaikutusten tai huomattavan muun vaaran vuoksi tarvitaan paksumpia rakenteita suojaksi kuin asuntojen seinät ja ikkunat antavat. Turvallisin paikka näissä tilanteissa on väestönsuoja. Kaikissa kiinteistöissä ei kuitenkaan ole väestönsuojaa, eikä lähistöllä aina ole yleisiä väestönsuojia. Tällaisissa tilanteissa turvallisin paikka kiinteistössä on yleensä kellarikerros ja siellä talon keskiosat paksujen seinien ja katon vaimentaessa haitallisia vaikutuksia.

Kaikilla työpaikoilla ei myöskään ole varsinaisia väestönsuojatiloja, joten tilapäissuojan rakentaminen tulee suojautumistilanteissa ajankohtaiseksi. Vaaran luonne huomioiden työt ja yhteiskunnan toiminnot jatkuvat aina mahdollisuuksien mukaan. Tilapäissuojan ollessa valmiina, voidaan nopeasti hakeutua suojaan.

Tilapäissuojan sijainti ja suunnitelma kunnostamiseksi

- Tilan varaus ja ympäröivien rakenteiden soveltuvuuden tarkastaminen
- Tiivistäminen suunnitellusti
- Varustaminen tarvittavilla välineillä ja kalustus
- Ilmanvaihdon järjestäminen myös tilapäissuojaan

Tilat, jotka soveltuvat tilapäissuojaksi ovat esimerkiksi maanalaiset huoneet, kellarit ja muut tarkoitukseen sopivat tilat. Tilojen käyttöä vaikeuttavat ulkoseinissä olevat ovet ja aukot, jotka on suojaavilla rakenteilla peitettävä. Hyviä suojarakenteita ovat suuren massansa vuoksi hiekkasäkit ja muurauksella tehtävät rakenteet. Nämä, sekä muut tilapäissuojaan tarvittava materiaali kuten tiivistysmateriaali, hiekka, varavesisäiliöt, kuivakäymälät sekä muona hankitaan vasta väestönsuojelun toimeenpanovaiheessa.

Tilapäissuojaan johtavat ovet ja ikkunat tiivistetään liimanauhalla, kumitiivisteillä tai muulla tavoin. Katossa olevat ilmastointikanavat tukitaan. Tilan soveltuvuus tilapäissuojaksi riippuu siitä, kuinka hyvin tilaan johtavat aukot saadaan tiivistettyä. Suojasta tulisi kuitenkin olla myös toinen mahdollinen poistumisreitti.

Tiivistetyssä suojassa pystytään tarvittaessa oleskelemaan useita päiviä edellyttäen ilman vaihtuvan ympäröidyistä tiloista ja että ruokaa on riittävästi.

Vesipisteen sijainti ja matkapuhelimen kuuluvuus selvitetään erikseen.

Varautuminen haastaviin olosuhteisiin

Poikkeusolojen vallitessa väestönsuojaoloissa joudutaan kärsimään epämukavuutta. Oleskelu suljetussa tilassa vaatii oman sopeutumisensa tilan käytön ja henkilöiden keskinäisen toimeentulon kannalta. Jotta tilaa on jokaiselle henkilölle riittävästi, tulisi vapaata lattiapinta-alaa olla vähintään 0,75 m² jokaista suojassa olevaa henkilöä kohden.

Haittana suojassa olemiselle on myös ilman laadun huononeminen kaikkien toimintojen tapahtuessa samassa tilassa: ilman lämpötila voi nousta tai laskea normaalioloissa oleskelutiloissa haitallisen korkeaksi, myös ilman kosteus voi olla jonkin ajan kuluttua huomattavan korkea. Tilapäissuojissa ei ole erillistä ilmastointia poikkeusoloja varten.

Levon mahdollisimman hyvä huomioonottaminen on tärkeää olosuhteiden kannalta. Hankaluuksien hyväksyminen on välttämätöntä poikkeusoloissa, koska kysymyksessä on hengissä ja mahdollisimman terveenä ja toimintakuntoisena säilyminen. Suojautumistilanteessa voi ilmetä yllättäviä henkisiä paineita liikkumisen ollessa rajoitettua. Vapaa liikkuminen suojan ympäristössä voi vaarantaa oman tai lisäksi muidenkin terveyden tai jopa hengen. Valmistautumisessa suojautumiseen on syytä ennakkoon varautua näihin muuttuviin olosuhteisiin ja ottaa huomioon valmistelutoimenpiteissä myös tulossa olevat ja tiedostettavissa olevat hankaluudet. Suojautuessa on hyvä pukeutua monikerroksisella vaatetuksella siten, että on varautunut sekä kylmän että lämpimän varalle.

Mukaan otetaan:

- välttämättömät lääkkeet
- ruokailuvälineet
- ainakin juoma-astia, juomaa ja sellaisenaan syötäviä elintarvikkeita
- makuuvarustukset (esim. makuupussi)
- taskulamppu ja paristoja
- paristokäyttöinen radio tiedotusten kuuntelua varten
- henkilökohtaisen hygienian hoidossa tarvittavat välineet
- ajanvietettä